

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/155/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

427/2015. számú (XI. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. rendű panaszos¹ nevében az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) által 2015. március 18-án előterjesztett **panaszát** és ugyanazon tartalmú a II. rendű panaszos² által 2015. április 22-én előterjesztett **panaszát** a 2015. november 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság illetékes kerületi rendőrkapitányság (továbbiakban: illetékes rendőrkapitányság)– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély fokban sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az I. rendű panaszos nevében az ORFK Ellenőrzési Szolgálat 2015. március 18-án, elektronikus úton küldte meg a panaszos beadványát. A II. rendű panaszos ugyanazon rendőri intézkedés kapcsán 2015. április 22-én, elektronikus úton küldte meg azonos tartalmú beadványát.

I.

1) A Dr. K. Sz. r. alezredes, az illetékes rendőrkapitányság vezetője 2015. március 13-án kelt átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a I. rendű panaszos az ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panaszirodáján, 2015. január 31-én személyesen élt panasszal, amely szerint a II. rendű panaszos nagyapját (E. I-ét) a kórház kórtermében 2014. december 25-én,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

² Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

a hajnali órákban feltehetőleg a kórház személyzete bántalmazta, és ezen okból a 2014. december 24-én kezdeményezett segélyhívásra érkező rendőrijárőr intézkedését kifogásolta.

A kapitányságvezető az I. rendű panaszost 2015. február 16-án írásban nyilatkozattételre szólította fel, amelyet követően 2015. március 8-án az I. rendű panaszos elektronikus levelében kifejezte azon szándékát, hogy a keletkezett iratok a Testületnek kerüljenek továbbításra. Fentiek okán a parancsnok az eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és nyilvántartás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 32. § (1) bekezdés II. fordulata alapján felfüggesztette.

2) A rendőrség mellékelte az I. rendű panaszos meghallgatásáról 2015. január 13-án 8 óra 40 perc és 10 óra között felvett jegyzőkönyvet.

Az I. rendű panaszos a szükséges tájékoztatás és figyelmeztetés megtörténtének megértését aláírásával hitelesítetten kijelentette, majd az alábbiakat adta elő meghallgatása során.

A II. rendű panaszos nagyapja (E. I.) 2014. december 22-én az éjjeli órákban a lakásáról időskori rosszullete miatt mentővel beszállításra került a kórházba. Innen a hajnali órákban átirányították a lakhely szerint illetékes kórházba. A nagyapát folyamatosan látogatta a család. 2014. december 25-én a reggeli órákban a panaszosok bementek a nagypapához a kórházba, a pontos időre nem emlékszik az I. rendű panaszos, de kb. 8 óra 30 perc volt. A nagypapát az ágyban fekvve, látható arcsérülésekkel találták. Az arcán lévő sérülésekről annyit tud az I. rendű panaszos elmondani, hogy az a jobb arcon, a szem alatt volt látható, felületi „repszett” seb, amelyen már alvadt vér volt látható. Megkérdezték a nagypapát, hogy mi történt vele, amelyre elmondta, hogy 2014. december 25-én 1 óra körüli időben a kórház személyzete megpróbálta őt megkötérezni, amely ellen ő tiltakozott – mind szóban és fizikálisan is –, majd ebből kifolyólag szerezte a sérüléseit. Az arcon lévő sérülésein kívül a bal kézfejen és hátán találtak még különböző sérüléseket. A nagypapa a kórház I. Belgyógyászati Osztály kórtermében feküdt a bejárattól balra az első ágyon. A kórteremben feküdt még rajta kívül kettő férfi beteg. Az egyik 30-35 év körüli volt, aki ápolatlannak tűnő volt. A másik 55-60 év körüli, amputált lábú férfi volt. Mindketten cukorbetegek voltak. Mindketten elmondták a panaszosoknak, hogy a nagypapát az éjjeli órákban meg akarták kötérezni, amit a nagypapa nem akart, ugyanis ez nem volt indokolt, mert rendesen tudott üríteni, tudatánál volt és nem volt életveszélyben. A kórház részéről ekkor jelen volt az ügyeletes rezidens, aki 25 év körüli, barna hajú nő volt, valamint két fő női ápoló és ezen kívül két fő betegápoló. Ezekről a személyekről a betegtársaktól szereztek tudomást.

A II. rendű panaszos úgy döntött, hogy a nagypapa feltételezett bántalmazása miatt bevonják a rendőrséget, ezért 2014. december 25-én 11 óra 24 perckor a +3630/... mobiltelefonszámon bejelentést tett az I. rendű panaszos 107-es segélyhívó telefonszámon. Egy hölgy vette fel az I. rendű panaszos telefonos bejelentését, akinek elmondta a történeteket – nagyon segítőkész volt –, majd közölte az I. rendű panaszossal, hogy megteszi a további intézkedéseket.

A bejelentést követő rövid időn belül egyenruhás rendőrök érkeztek a kórházba. A rendőrök kék színű bevetési ruhában voltak és emlékezte szerint mindketten törzsőrmester rendfokozatúak voltak. Névkitűzöt, azonosító számot nem láttak rajtuk, bár az egyik rendőr láthatósági mellényben volt. A rendőrök beléptek a kórterembe, az egyikük hangosan köszönt, majd megkérdezte, mi történt. A II. rendű panaszos odalépett hozzá, majd kezét nyújtott, köszönt, bemutatkozott, majd felvázolta a nagypapával történeteket. A rendőrök

láthatóan közömbösen fogadták a II. rendű panaszos által elmondottakat. Az I. rendű panaszos emlékezete szerint felírták az adatait, azt nem tudta, hogy a nagypapát, vagy betegársait igazoltatták-e. Úgy emlékszik, hogy a nagypapát röviden meghallgatták, de a beszélgetés tartalmát nem hallották. Rendőri kérdésre elmondta az I. rendű panaszos, hogy a jelenlétükben nem folytattak a rendőrök rádiózást.

A rendőrökkel közölték, hogy a történetek kapcsán azt szeretnék a rendőrség részéről, hogy valaki eldöntse, hogy mi történt a kórházban a nagypapával. Erre az egyik rendőr azt válaszolta, hogy az nem ő lesz az a személy, aki ezt eldönti. Erre az I. rendű panaszos közölte vele, hogy a II. rendű panaszos ezt úgy gondolta, hogy az általuk előadottak alapján készül majd egy rendőri jelentés és majd a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság majd megteszi a szükséges intézkedéseket. Az intézkedő rendőr azt válaszolta, hogy majd ő eldönti, hogy készít-e jelentést, avagy sem. Az I. rendű panaszos erre azt válaszolta, hogy tudomása szerint ez a rendőr kötelessége.

A rendőrök ezt követően távoztak. Az intézkedés kapcsán az I. rendű panaszos meg kívánja jegyezni, hogy tekintettel arra, hogy a rendőrök nem adtak tájékoztatást szinte semmiről, így nem tudják, hogy a rendőrök honnan érkeztek, nem tájékoztatták arról sem, hogy a bejelentés kapcsán mi fog történni a rendőrség részéről. Emlékezete szerint a rendőrök egy fehér színű, szolgálati jelleggel ellátott járművel távoztak el a kórházból.

Az I. rendű panaszos meghallgatása során azt is elmondta, hogy a nagypapa a történetek után sajnálatos módon 2015. január 9-én elhalálozott. A halál okát nem tartja ok-okozati összefüggésben a kórházban történt feltételezett bántalmazással. A halál pontos oka – a halott vizsgálati bizonyítvány alapján – mérgezés (sepsis), heveny vastagbélgyulladás, tüdőgyulladás volt.

Ez idáig a rendőrségtől a bántalmazás kapcsán semmiféle tájékoztatást nem kaptak, hogy bármilyen módon vizsgálnák a bejelentésüket.

A rendőrséghez fordulás pontos oka az, hogy szeretnék megtudni, hogy a nagypapával pontosan mi történt a kórházban; valóban bántalmazták-e. A másik ok, amelyet kifogásol az a rendőrök fellépése, illetőleg a helyszínen tapasztalt hozzáállásuk.

3) A rendőrség mellékelte az I. rendű panaszos telefonos hívásáról szóló eset adatlapot, amely szerint az I. rendű panaszos +3630/... telefonszámról 2015. december 25-én 11 óra 25 perckor segélyhívás (112) módon tett bejelentést az illetékes rendőrkapitányság ügyeletére, amely szerint a kórház „A” épületének 3. emelet 346. kórtermében valószínűleg bántalmazták E. I-ét (90 éves), akin külsérelmi nyomok látszanak. Az eset az éjszaka folyamán történhetett. A bejelentő hozzátartozó, aki ott van az osztályon, várja a rendőri intézkedést. A járőr a helyszínen megállapította, hogy az idős ember nem volt hajlandó katéterezését hagyni, ezért az orvosnak és a nővérnek őt le kellett fogni, amelynek során két karcolás (hámsérülés) keletkezett. A rokon kérte, hogy legyen róla jelentés. A járőr a történetekről írásos jelentést készített.

Az eset adatlap szerint a riasztás 11 óra 37 perckor történt; a nyugta 11 óra 37 perckor; az indulás 11 óra 37 perckor; a kiérkezés 11 óra 49 perckor; a befejezés pedig 12 óra 13 perckor.

4) S. J. r. törm. 2014. december 24-én kelt jelentésében előadta, hogy a fenti időpontban szolgálatának teljesítése során, 11 óra 55 perckor azt az utasítást adta a B., hogy jelenjen meg a kórházban, ahonnan az I. rendű panaszos bejelentést tett, hogy E. I-ét - a fent említett kórteremben van elhelyezve – 2014. december 25-én bántalmazták.

A fenti címen 12 órakor jelent meg a rendőr, ahol felvette a kapcsolatot az I. rendű panaszossal (E. I. unokájának a férje), aki elmondta, hogy E. I. hozzátartozóját a hajnali órákban a kórházban dolgozó ápolók és orvosok bántalmazták. Az I. rendű panaszos rendőri kérdésre elmondta, hogy a bántalmazás abban merült ki, hogy E. I-ét a hajnali órákban Dr. T. Zs. orvos meg szeretne volna katéterezni, de ezt a beteg megtagadta, majd a gyógyszereit a részére be szeretnék volna adni, de azokat sem vette be. Ezt követően az orvos és az ápolók segítségével lefoglák E. I-ét, hogy végrehajtsák rajta a megfelelő kezeléseket és eközben E. I. jobb szeme alatt és a hátán a jobb lapockája alatt kb. 1 cm hosszúságú karmolást okoztak. Az I. rendű panaszos elmondása szerint nem így kell egy beteget kezelni, ápolni, hogy még sérülést is okoznak rajta.

A rendőr a helyszínen megpróbálta meghallgatni a kórteremben elhelyezett K. I-t, aki elmondta, hogy ő csak annyit észlelt, hogy E. I. az orvossal és az ápolókkal veszekszik, valamint azok felmenőit szidalmazza. Többet elmondani nem tudott. A kórteremben a rendőr továbbá meghallgatta S. Z-t, aki elmondta, hogy E. I-én vizsgálatokat szeretnek volna végrehajtani, gyógyszert akartak neki beadni, valamint megkatéterezni, de ezt az I. rendű panaszos nem engedte; ekkor fogták le őt az ápolók. Többet az esettel kapcsolatban nem tudott elmondani.

A rendőr a fenti címen felvette a kapcsolatot Dr. D. Gy. ügyeletes orvossal, aki az esettel kapcsolatosan nyilatkozni a rendőr részére nem tudott, mivel ő 2014. december 25-én 8 órakor kezdett és információt az esettel kapcsolatosan nem tud.

A rendőr a történetet jelentette a B. felé, aki azt az utasítást adta, hogy az esettel kapcsolatosan készítsen írásos jelentést.

5) A rendőrség csatolt egy 2015. január 14-én kelt B. M. r. tzls. által készített rendőri jelentést.

A rendőr előadta, hogy adatgyűjtést végzett, amely alapján kiderült, hogy bejelentés érkezett a Tevékenység Irányítási Központba (továbbiakban: TIK), amely szerint 2014. december 25-én a kórházban az egészségügyi személyzet a hajnali órákban bántalmazta E. I-t.

A rendőr az adatgyűjtés során megjelent 2015. január 8-án a kórházban és a harmadik emeleten felvette a kapcsolatot az ügyeletes orvossal (dr. H. D-val), aki elmondta, hogy a fenti időben nem ő volt az ügyeletes. Az esettel kapcsolatban elmondta, hogy a beteg – a hozzátartozók részére adott tájékoztatása szerint – kb. egy éve zavartan viselkedik, és már többször volt vele hasonló eset, hogy az ágyból ki akart mászni, és a katétert és az infúziós csöveket kitepte a testéből. A kórteremben megpróbált a rendőr beszélni E. I-vel, de az sajnos nem sikerült, mivel az orvos szólításaira és az ébresztgetésre nem reagált, hanem csak feküdt és nyögött. A kórteremben szóban a rendőr meghallgatta S. Z-t, aki jelen volt a bejelentésben szereplő eset kapcsán. S. Z. elmondta, hogy a bácsi ki akart mászni az ágyból és ezt észlelve az orvos és az ápolók lefoglák és ellátták, de hogy mit csináltak vele azt nem tudta pontosan megmondani. Az orvos tájékoztatta a rendőrt, hogy S. Z. aznap került vissza a kórterembe, mivel pszichológiai ellátásra volt szüksége. Mást az eset kapcsán

meghallgatnia a rendőrnek nem volt lehetősége, mivel az orvos úgy tájékoztatta, hogy más – az adatgyűjtésekor ott lévő személy – nem volt jelen a bejelentésében szereplő esetkor.

A fentebbi napon további adatgyűjtés végett ismét megjelent a kórházban, ahol dr. T. Zs. elmondta, hogy ő volt aznap éjszaka ügyeletben és a későbbiekben ő lett a kezelő orvosa E. I.-nek. A doktornő tájékoztatta a rendőrt, hogy E. I. rokona levelet írt a kórháznak a panaszával kapcsolatban, és az abban szereplő katéterezés indokolt is lett volna, mivel E. I. vese elégtelenségben szenvedett; de mivel zavartan viselkedett, ezért akkor nem katéterezték meg. A doktornő elmondta továbbá, hogy a hajnali órákban azt tapasztalta, hogy a bácsi ki akar mászni az ágyból. Ennek megakadályozására a rokonok kérésére rácsot is helyeztek az ágyra. A doktornő elmondása szerint a beteg zavart volt, hallucinált, képeket látott és hangokat hallott, és agresszíven viselkedett. Az élete, testi épségének megóvása érdekében az ápolók segítségével lefoglalták őt és a doktornő leszedálta. A rokon levelében szereplő katéterezésre nem került akkor sor. A doktornő elmondása szerint a beteg kezelőlapján a lefogást és a beavatkozást rögzítette. E. I. 2015. január 9-én elhalálozott. A doktornő tájékoztatása szerint E. I. jogilag cselekvőképes volt a bejelentésben szereplő eset idején, de zavartan viselkedett, szerinte nem volt tetteinek tudatában.

Az adatgyűjtés során összességében B. M. r. t.zls. azt állapította meg, hogy annak megállapítása, hogy a bejelentésben szereplő eset kapcsán történt-e szabálysértés, vagy bűncselekmény, csak a beteg egészségügyi állapotára vonatkozó különleges adatokat tartalmazó orvosi dokumentációk speciális szakértői általi megvizsgálását követően lehet egyértelműen nyilatkozni. Így a rendőr javasolta az ügyiratok Bűnügyi Osztályra való továbbítását.

6) Az I. rendű panaszos 2015. március 8-án kelt, a rendőrségnek megküldött elektronikus üzenetében pontosította a meghallgatása kapcsán, szóban előadottakat.

Az I. rendű panaszos először is gratulál ahhoz, hogy több mint két hónap elteltével a rendőrség még mindig csak ott tart, hogy nem tud egy jegyzőkönyvet értelmezni. Az, hogy őt, a II. rendű panaszost, mint az elhunyt unokáját és mint egészségügyi szakdolgozót hülyének néznek, az egy dolog; azzal már igazán kellemetlen helyzetbe hozza a rendőrséget a kapitányság, hogy S. tábornok asszony beosztottjai által, két órán keresztül, mindenre kiterjedően felvett, rögzített jegyzőkönyvet degradálja a kapitányság. Nem szoktak csak úgy besétálgatni az emberek az utcáról az ORFK szóban forgó objektumába.

Az I. rendű panaszos előadta, hogy létezik kettő darab hatályos jogszabály, amelyek a következők, hátha ismeri őket a rendőrség, pedig kötelező olvasmány minden rendőr számára. Az egyik a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.), a másik pedig a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat). A Szolgálati Szabályzat az I. fejezetében, az általános rendelkezések 4. alpontjában határozza meg a szolgálati fellépés módját. A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése utal az Rtv. 20. § (2) bekezdésére és így össze is áll a kép minden hozzáértő számára, hogy a jogalkotó mire gondolt, amikor a szolgálati fellépés módját kívánta szabályozni.

Kezdjük az elején: azaz, amikor belépett a két járőr és csak annyit szóltak, hogy „Jó napot! Mi történt?”. Ez sajnos önmagában nem felel meg még jóindulattal sem a szabályozásnak. Szándékosan nem fog az I. rendű panaszos idézni a jogszabályokból, mert így legalább egyszer biztosan el fogja olvasni a panaszügyintézője, hogy miről ír az I. rendű panaszos.

A következő gondja, hogy már részletezést kért – a jegyzőkönyv második oldalán szerepel –, hogy a II. rendű panaszos lép oda a rendőrhöz bemutatkozni, majd mondja el, hogy miért kért rendőri intézkedést. Ez szintén nem felel meg a szolgálati fellépés módjának. Szintén megtalálhatja az ügyintéző a következő bekezdésben, hogy nem folytattak rádió forgalmazást, azaz senkit sem kértek le. Szakmailag, intézkedéstaktikailag inkább eltekint ezen mulasztás minősítésétől a panaszos.

Egyébként megjegyezte az I. rendű panaszos, hogy az öltözködési utasítással nem biztos, hogy köszönő viszonyban volt az a rendőr, amelyik végig zsebre dugott kézzel állt a kórteremben, és az I. rendű panaszos első ránézésre azt hitte, hogy a kórházi karbantartó kísérte a láthatósági mellényben, flegmán viselkedő, rendőrnek látszó személyt.

Folytatva az ügyintéző által nem talált részleteket az I. rendű panaszos előadta, hogy a II. rendű panaszos csak annyit kért, hogy valaki állapítsa meg a rendőrség részéről, hogy egyáltalán történt-e bántalmazás, mivel a nagyapját külsérelmi nyomok nélkül hagyták ott előző este. Erre flegmán, érdektelenül válaszolta a „mellényes” rendőr, hogy az nem ő lesz, amire az I. rendű panaszos közölte vele, hogy ezt a hozzáállása, valamint a beosztása alapján gondolták, de a panaszos „lefordította” neki, hogy a II. rendű panaszos azt kéri, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv állapítsa meg az elkészülő jelentés alapján, hogy történt-e bármilyen jogsértő cselekmény. A rendőr válasza megint csak illem és szakmai továbbképzést igényelhet, mivel a válasza egyszerű volt: „Azt majd én eldöntöm, hogy írok-e jelentést!”. Az I. rendű panaszos ennek kapcsán megjegyezte, hogy legutóbbi információi alapján ez nem lehetőség, hanem kötelesség. A rendőr nem volt hajlandó az I. rendű panaszossal szóba állni, ami a rendőr részéről önmagáért beszél. Az I. rendű panaszos előadta, hogy a mai napig nem tudják, hogy honnan és kik jöttek. Úgy távoztak a kórteremből, hogy semmilyen tájékoztatást nem adtak. Visszagondolva, azzal a hozzáállással egyáltalán miért is jelentek meg a helyszínen; az I. rendű panaszos ezt nem érti. Illetve most már sejtik, hogy az illetékes rendőrkapitányságról érkeztek, de ezt nekik még senki sem jelentette ki határozottan.

Összefoglalva: az I. rendű panaszos nem tudja, hogy történt-e rendőri intézkedés, mivel a szolgálati fellépés módja köszönő viszonyban sem volt azzal. Az, hogy váltottak néhány szót a kórteremben tartózkodókkal, akár egy karácsonyi karitatív szolgáltatásnak is betudhatta volna az I. rendű panaszos, de nem intézkedésnek.

Minden esetre, ha hajlandó legalább egyszer elolvasni az ügyintéző és értelmezni a három rendőrtiszt által készített jegyzőkönyvet, és megpróbál hasonló színvonalon foglalkozni az üggyel, ami nyilván nem az illetékes rendőrkapitányság és a magyar kriminalisztika legfontosabb történése, akkor legközelebb nem küld neki ilyen értékelhetetlen és felesleges levelet, ráadásul a kapitánya nevében.

Az I. rendű panaszos még pár „apróságot” megjegyzett. Ezek szerint a II. rendű panaszos csak annyit kért, hogy úgy álljanak hozzá a történetekhez, mintha a saját nagyapjukról volna szó. Ez az I. rendű panaszos véleménye szerint nem teljesíthetetlen kérés. A járőröknek csak egy a sok közül E. I., a II. rendű panaszosnak pedig csak az egyetlen nagyapja. Az empátia maximális hiánya az, ami a rendőrök részéről mutatkozott.

Az I. rendű panaszos még beadványa végén leírta, hogy amennyiben az ügyintéző nem tudja abszolválni a feladatát, akkor amennyiben lehetséges, akkor küldje meg a keletkezett iratokat a Testülethez, mert ott biztosan tudni fogják, hogy mit kezdjenek azokkal.

II.

1) A II. rendű panaszos elektronikus úton, 2015. április 22-én küldte meg a panaszbeadványát, amelyben előadta, hogy az I. rendű panaszos által előterjesztett panaszt kívánja megtenni.

Alaphelyzetben kéri az ORFK Panaszirodáján, 2015. január 13-án felvett jegyzőkönyv tartalmát figyelembe venni, mivel annak tartalmát ismeri, az abban foglaltak az ő álláspontjával teljesen megegyeznek.

A saját szavaival leírva a következőket élte meg a rendőri intézkedéssel kapcsolatban. A kórterembe két fiatal rendőr ment be, akik közül az egyik közölte, hogy „Jó napot! Önök hívtak rendőrt?” A panaszosok erre válaszoltak, hogy mi, mire megkérdezte, hogy mi történt. Mivel a II. rendű panaszost bosszantotta, hogy nem mutatkoztak be, semmilyen kitűzöt nem látott rajtuk, ahol elolvashatta volna a nevüket, így felállt, kezét nyújtott nekik és bemutatkozott a rendőröknek. Ennek ellenére még sem tudta meg egyik rendőr nevét sem, még ezután sem. A mai napig nem érti, hogy miért nem mondták meg neki a rendőrök a neveiket.

Ezt követően elmondta, hogy mit hallott a nagyapja szobatársaitól, milyen állapotban hagyták a nagyapáját 24-én este, majd milyen állapotban, indokolatlan külsérelmi nyomokkal találta meg 25-én a kórházba érkezésekor.

A II. rendű panaszosnak egész végig az volt az érzése, hogy feleslegesen „pofázik”, mert szó szerint „sz*rnak bele”, az érdeklődés és az empátia teljes hiánya kiült a rendőrök arcára.

Az egyik rendőr, ahogy érkezett úgy maradt végig zsebre dugott kézzel, semmit nem csinált. A másik „sz*rrok bele fejjel” végigment a szobatársakon és egy-két kérdést tett fel nekik, de mivel azok be voltak sz*rva, hogy velük is megtörténhet, semmit nem mondtak, a rendőr pedig egyáltalán nem iparkodott, nem tett semmit, hogy megtudjon bármit is az éjszaka történeteiről. A II. rendű panaszos elmondta, hogy ha ő segíteni akarna valakinek, akkor mindent megtesz azért, hogy utánajárjon a problémája gyökereinek. Ebből semmi nem valósult meg a számára. A két rendőr gyakorlatlan, érzéketlen, pökhendi viselkedése miatt.

A II. rendű panaszos azt is leírta, hogy az élete első rendőri segítségkérése volt ez az eset, de itt számára nyilvánvalóvá vált, hogy valóban mennyit ér napjainkban a magyar rendőrség. Amikor hazaindultak, akkor a parkolóban érdektelenségüket felpiszkálva megkérte a rendőröket, csak úgy kezeljék az ügyet, mintha a saját nagyapájukról lenne szó. Erre is a II. rendű panaszos leereszkedő és öntelt rendőri választ kapott. Ha minden rendőr olyan ott, ahonnan ez a kettő jött, akkor a panaszos mindenkit sajnál, akinél ezek intézkedni fognak. Segítséget várt, de ehelyett cserbenhagyták, hülyének nézték és ő érezte rosszul magát.

A fentiekre figyelemmel kéri a vizsgálat lefolytatását, szükség esetén a rendőri szerv vezetőjének megküldeni további intézkedés céljából. Hozzájárul, hogy az adatvédelmi szabályok betartása mellett nyilvánosságra kerüljön az eset, ha azt szükségesnek találja a

Testület. Sérelmezi az egész intézkedést, a szolgálati fellépés módját, az unintelligens rendőri fellépést.

III.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel ford. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2015. május 14-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Tekintettel arra, hogy az ügyben közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetvény gyanúja merült fel, az iratok eredeti példányát 2015. január 15-én megküldték az illetékességgel rendelkező BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály Életvédelmi Vizsgálati Alosztályának, ahol nyomozást rendeltek el. Ennek okán a jelen átiratához mellékelt iratok részben csak a Robotzsaru Neo rendszerből kinyomtatott, aláírás nélküli példányban állnak a parancsnok rendelkezésére.

Az események kapcsán a rendőrség nem készített hang- vagy képfelvételt.

Az intézkedést S. J. r. törm. járőr és D. V. r. törm. járőr hajtották végre. A 2015. december 25-i intézkedés idején mindkét rendőr az illetékes rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztályának beosztottja volt. S. J. r. törm. jelenleg is ugyanitt teljesít szolgálatot, D. V. r. törm. pedig 2015. március 1-jével áthelyezésre került.

A Testület megkeresésében felsorolt szempontok alapján F. I. r. alezredes, hivatalvezető meghallgatta S. J. r. törm-t. A meghallgatásról készült jelentést a parancsnok mellékelte.

2) F. I. r. alezredes hivatalvezető 2015. május 14-én készítette el meghallgatásról szóló jelentését, amelyben előadta, hogy a fentebbi napon 13 órakor, a 119-es számú hivatali helyiségben szóban hallgatta meg S. J. r. törm-t a panasz eljárás kapcsán. A meghallgatás előtt elolvasás céljából átadta neki az általa és D. V. r. törm. által, 2014. december 25-én az I. rendű panaszos bejelentése kapcsán írt rendőri jelentést, majd feltett neki a Testület megkeresésében felsorolt pontokba szedett kérdéseket. S. J. r. törm. az alábbi tartalmú válaszokat adta.

Az intézkedés alapjául szolgáló körülmény az I. rendű panaszos bejelentése volt, amelyet a panaszos S. J. r. törm. által nem ismert módon és időpontban tett meg. Mindkét intézkedő rendőrt a B. központ rádión keresztül küldte a helyszínre, vagyis a kórházba.

A helyszínre két rendőr érkezett (S. J. r. törm. és D. V. r. törm.), akik mindketten rendszeresített bevetési egyenruhát viseltek, illetve 08 mintájú jó láthatósági átvevőt. Szolgálati fellépésük az Rtv. és a Szolgálati Szabályzatnak megfelelő volt; tevékenységüket jogszerűen, szakszerűen és határozottan hajtották végre.

Az intézkedő rendőrök a helyszínen meghallgatták az I. rendű panaszost, mint bejelentőt; E. I-t, mint sértettet; a sértettel egy kórteremben tartózkodó K. I-t és S. Z-t; továbbá Dr. D. Gy.

ügyeletes orvost. Megállapításait rádióon jelentették a B. központnak, ahonnan azt az utasítást kapták, hogy hagyják el a helyszínt és készítsenek írásos jelentést, amelyet meg is tettek. A körülmények alapján nem a helyszínen intézkedő járőr feladata volt bűncselekmény esetleges gyanújának a megállapítása, különösen nem büntetőeljárás cselekmények végrehajtása.

Az intézkedő rendőrök tájékoztatták a panaszosokat, hogy az általuk készített jelentés alapján a rendőrkapitányság szignáló parancsnoka, illetve a bűnügyi osztályvezető dönt az eljárás további menetéről, így a nyomozás elrendeléséről, vagy az illetékes eljáró hatóság megállapításáról.

Az intézkedő rendőrök se nem érdektelenül, se nem flegmán nem viselkedtek; magatartásuk a szakmai és etikai normáknak megfelelő volt. A végig zsebre dugott kéz már csak azért sem történhetett meg, mivel a két rendőr a meghallgatási feladatokat megosztotta egymás között, így egy időben beszéltek a meghallgatott személyekkel a kórteremben, közben pedig jegyzetfüzetet és tollat tartottak a kezükben. Érdemes azonban megjegyezni, hogy az I. rendű panaszos folyamatosan hangsúlyozta, hogy korábban ő is rendőrként dolgozott, holott a panaszosnak sem korábbi, sem jelenlegi foglalkozása nem volt releváns az ügy szempontjából. Ezentúl az I. rendű panaszos megpróbálta meghatározni, hogy az intézkedő rendőrök mit teyenek, vagy ne teyenek az intézkedésük során, amire nyilvánvalóan nem volt hatásköre.

Az I. rendű panaszos az intézkedés során jegyzőkönyvet kért, amire a járőrök azt a felvilágosítást adták neki, hogy a helyszíni jegyzőkönyvet a szakmai protokoll szerint nem kell készíteniük, ellenben a rendőrségi objektumba történő bevonulás után megírják rendőri jelentésüket, amely jelentést, illetve annak a bejelentőre vonatkozó, kivonatolt változatát az I. rendű panaszos kikérheti.

F. I. r. alezredes a meghallgatáson túlmenően a jelentés végén megjegyezte, hogy Sz. F. r. fdgy. körzeti megbízotti alosztályvezető 2015. január 14-én összefoglaló jelentést készített, amelyben javasolta az iratok Bűnügyi Osztálynak történő továbbítását. A rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya – tekintettel arra, hogy az ügyben közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntettének gyanúja merült fel – az iratok eredeti példányát 2015. január 15-én megküldte az illetékességgel rendelkező BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály Életvédelmi Vizsgálati Alosztályának, ahol nyomozást rendeltek el. A büntetőeljárás jelenlegi állásáról és iratairól az említett szerv érdemben nem tudott nyilatkozni.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszosok beadványukban kifogásolták a rendőrök által végrehajtott intézkedést, valamint az intézkedő rendőrök szolgálati fellépését.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosok Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének

II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszosok kifogásolták, hogy habár az I. rendű panaszos által megtett telefonos bejelentés hatására a helyszínen megjelent két járőr intézkedés végrehajtása céljából azok mégsem tettek meg mindent annak érdekében, hogy az esetet teljes körűen, az objektív intézkedési kötelezettség elvének megfelelően felderítsék. A panaszosok sérelmezik, hogy a helyszínen rendelkezésre álló információk birtokában a két rendőr kideríthette volna azt, hogy mi történt a nagyapával.

A rendőrség tájékoztatása szerint az I. rendű panaszos a 112-es segélyhívón keresztül 2015. december 25-én 11 óra 25 perckor tett bejelentést, amelynek hatására 11 óra 37 perckor riasztottak két járőrt, akik a helyszínen 11 óra 49 perckor jelentek meg és 12 óra 13 perckor távoztak onnan. Az I. rendű panaszos bejelentésében elmondta, hogy a kórház meghatározott kórtermében valószínűleg az egészségügyi dolgozók bántalmazták a II. rendű panaszos nagyapját. A helyszínre kiérkező két rendőr szemrevételezte a kórtermet, a sértettet, és több személyt hallgatott meg – nevezetesen: az I. rendű panaszost, mint bejelentőt; a sértettet; a sértettel egy kórteremben tartózkodó két személyt és az ügyeletes orvost. Ezt követően a rendőrök rögzítették a tényelőadásokat, majd távoztak a helyszínről. A rendőrség azt is előadta, hogy a helyszíni intézkedés során a járőr kötelezettsége az, hogy felderítse a történeteket, arról jelentést készítson, majd az objektumba történő visszavonulásakor jegyzőkönyvet hozzon létre az esetről. Az ezen dokumentumokban foglaltak alapján rendelkezhetnek el a továbbiakban nyomozást, így érdemi nyomozati cselekmények önhatalmú végrehajtására a járőrök az intézkedés kapcsán nem rendelkeztek felhatalmazással.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt hálaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdés szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés továbbá előírja, hogy a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A (3) bekezdés végül meghatározza, hogy ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.

A panaszos telefonos bejelentésében a rendőrség tudomására hozta a sértett kilétét (a II. rendű panaszos nagyapja), az elkövetés helyszínét (kórház, kórterem), az elkövetés idejét (december 25. hajnal), az elkövetés módját (bántalmazás) és a potenciális elkövetők körét (egészségügyi dolgozók) és magát a bűncselekményt is, nevezetesen, hogy a sértett sérelmére ismeretlen elkövetők bántalmazást valósítottak meg.

A Testület véleménye szerint a bántalmazás elkövetésére vonatkozó gyanú a konkrét, helyszíni információk hiányában két bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút vehette fel, így a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164. §-ában tilalmazott testi sértés bűncselekmény gyanúját és a Btk. 302. § által pönalizált bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában.

A Btk. 164. §-ában foglaltak szerint:

„(1) Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, illetve

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz.

(6) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a súlyos testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére,

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére,

d) maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva,

e) különös kegyetlenséggel követik el.

(7) Aki a (3) vagy (6) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

(9) Aki a súlyos testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt

a) a (3) bekezdésben meghatározott esetben egy évig,

b) a (6) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott esetben három évig,

c) életveszélyes sérülés okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(10) A (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.”

A Btk. 302. §-a értelmében:

„(1) Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során mászt tettelg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.”

A Testület ahhoz, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének keletkezése kérdésében állást foglaljon, azt kellett mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja. Az I. rendű panaszos olyan információkat hozhatott-e a rendőrség tudomására, amelyek vajon intézkedési kötelezettséget keletkeztethettek a rendőrség oldalán.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület a rendelkezésére bocsátott dokumentumok, tényelőadások fényében azt a történeti tényállást alakította ki, hogy az I. rendű panaszos olyan tartalmú bejelentést tett a segélyhívó központban keresztül a rendőrségre, amely alkalmas volt arra, hogy bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút keletkeztessen. A bejelentésben a panaszos ugyanis előadta, hogy milyen cselekményt, ki fejthetett ki, mikor és kinek a sérelmére. Ezen információk alkalmasak voltak arra, hogy felvessék a sértett sérelmére elkövetett bántalmazásra vonatkozó gyanút, amely attól függően, hogy egészségügyi dolgozó, így közfeladatot ellátó személy, vagy állampolgár követte el két bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút keletkeztetésére is alkalmas volt. A Testület véleménye szerint tehát a telefonos bejelentés bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú

keletkeztetésére alkalmas volt, így amint az I. rendű panaszos a fentebb kifejtett információkat a rendőrség tudomására hozta azzal a rendőrségnek az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett. Ezen intézkedési kötelezettség keretén belül a bejelentésben foglaltak valóság alapját meg kellett a rendőrségnek vizsgálnia, így indokolt volt a helyszínre rendőrök küldése. Ezt a panaszosok sem kifogásolták, hogy a rendőrség eleget tett az intézkedési kötelezettségének, hiszen két rendőr járőr a telefonos bejelentés hatására rövid időn belül megjelent a helyszínen, azonban kifogásolták az általuk végrehajtott cselekményeket, hiszen nem derült ki számukra az, hogy mi történhetett a nagyapával, hiszen pont ezért kértek rendőri intézkedést, hogy a rendőrök vizsgálják ki mi történt.

A Testület tehát ezt követően azt próbálta megvizsgálni a csekély számú, birtokában lévő bizonyítékra figyelemmel, hogy a rendőrök milyen érdemi cselekményeket hajtottak végre annak érdekében, hogy a bejelentésben közölt egyszerű gyanú valóság alapjáról meggyőződjenek és amennyiben valósnak ítélték meg azt, akkor mennyiben sikerült azt gyengíteni, megalapozni, vagy kizárni.

A rendőrség és a panaszosok is egyező tényelődást hoztak a Testület tudomására tekintetben, hogy a rendőrök meghallgatták az I. rendű panaszost, a sértettet, a kórteremben tartózkodó két személyt. Ezt a felsorolást a rendőrség az ügyeletes orvos meghallgatásával is kiegészítette és azzal, hogy az intézkedők rögzítették a meghallgatottak által közölteket, majd elhagyták a helyszínt. A rendőröknek egybehangzóan azt adták elő a meghallgatott személyek, hogy a sértett nem akarta magát alávetni az orvosi ellátásnak, így az orvos és az ápolók lefotózták annak érdekében, hogy megkatéerezze. Az eset után egy hónappal meghallgatott, a cselekménykor ügyeletben lévő orvos azt is elmondta, hogy a sértett ki akart kelni a kórházi ágyából, így testi erővel kellett visszatartani annak érdekében, hogy a szükséges kezelést ellássák, hiszen vese-elégtelensége volt, nem tudott üríteni, ezért kellett megkatéerezni. Azonban a helyszínen, az akkor ügyeletben lévő orvos nem tudott érdemi információval szolgálni a szóban forgó eset kapcsán és a panaszosok állításai vonatkozásában sem tudott előadni semmilyen tény, adatot, körülményt. A panaszosok ugyanis azt állították, hogy előző nap, amikor meglátogatták a nagyapát, akkor nem voltak rajta külsérelmi nyomok, azonban az éjszaka során keletkezettek, amikor nem voltak bent nála, ezért kértek rendőri intézkedést, hogy a rendőrség derítse ki, hogy mikor keletkeztek ezek a sebhelyek.

A Testület véleménye szerint – figyelemmel a fentiekben kialakított történeti tényállásra – a rendőrség a helyszínen részben tett eleget objektív intézkedési kötelezettségének azzal, hogy meghallgatta a helyszínen fellelhető személyeket. A bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú kivizsgálása tekintetében a rendőrség mulasztott annyiban, hogy nem tett meg mindent annak érdekében, hogy kiderítsék azt, hogy a panaszos sérülései hogyan keletkeztek, mikor keletkeztek annak ellenére, hogy a sértett egy kórházban feküdt. Ez a tény önmagában lehetővé teszi pontos orvosi vizsgálatok végrehajtását, így a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek intézkednie kellett volna annak érdekében, hogy egy orvos megvizsgálja a sértett sérüléseit, azokról megállapítsa, hogy mikor és hogyan keletkezettek. A Testület véleménye szerint a lehetőségek adta tárházat a végrehajtható cselekmények tekintetében az intézkedő rendőrök nem merítették ki, így a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy potenciálisan végrehajtható cselekmények végrehajtását a rendőrség mellőzte, így részben nem tett eleget az objektív intézkedési kötelezettségének. Ezen mulasztás alkalmas volt arra, hogy csekély fokban sértse a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Testület álláspontja szerint habár a rendőrség eleget tett intézkedési kötelezettségének, azonban az annak alapjául szolgáló, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú felderítése érdekében, a helyszínen adta lehetőségeket nem használta ki kellőképpen, így objektív intézkedési kötelezettségének csak részben tett eleget, ezért ezen mulasztás csekély fokban sértette a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

2) A Testület a következőkben a rendőrök szolgálati fellépésére vonatkozó panaszosi kifogásokat vizsgálta meg.

a) A panaszosok kifogásolták, hogy amikor a rendőrök megérkeztek a kórterembe, akkor csak köszöntek (Jó napot!) és megkérdezték, hogy innen hívtak-e rendőrt, mi történt. A rendőrök nem mutatkoztak be. Ezt kifogásolva a II. rendű panaszos odalépett hozzájuk, kezét nyújtott nekik, bemutatkozott, de ezen gesztus ellenére sem mutatkoztak be. A rendőrökön nem láttak azonosítót, névtáblát sem, így mind a mai napig nem tudják, hogy kik intézkedtek a kórteremben, melyik kapitányság szolgálatában állnak.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszosok állításának a valóság alapját, hiszen a szolgálati fellépésük minden tekintetben megfelelt a hatályos normáknak.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület a kifogás alapjául szolgáló történeti tényállás kialakítása kapcsán feloldhatatlan ellentmondása ütközött, amely ellentmondást a rendelkezésére álló korlátozott bizonyítási eszközével, a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudta feloldani. Erre

tekintettel nem tudott kialakítani egy olyan történeti tényállást, amelynek fényében a panaszosok által kifogásoltakat érdemben megvizsgálhatta volna. Ezen körülményekre tekintettel csakis úgy határozhatott, hogy a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a velük szemben intézkedő rendőrök szolgálati fellépése vonatkozásában.

A tapasztalt feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

b) A panaszosok sérelmezték, hogy a rendőrök az intézkedés során végig lekezelően, érdektelenül intézkedtek. A II. rendű panaszos külön kérte, hogy úgy kezeljék az ügyét, mintha a saját nagyapjukról lenne szó. Ennek ellenére végig arrogáns, flegma módon jártak el. Az egyik rendőr az intézkedés során végig zsebre dugott kézzel is volt.

A rendőrség ezen kifogás valóság alapját is határozottan cáfolta, hiszen tényelődásuk szerint az intézkedő rendőrök nem voltak érdektelenek, nem tanúsítottak lekezelő, flegma magatartást. A zsebre dugott kézre vonatkozó kifogás azért sem állja meg a helyét, hiszen a két rendőr egy időben, párhuzamosan hallgatta meg a személyeket, amely során noteszt és tollat tartottak a kezükben, így fizikailag kivitelezhetetlen lett volna az, hogy az egyik rendőr a zsebében tartsa a kezét. Azt is előadta a rendőrség, hogy az I. rendű panaszos teljesen érthetetlen és az eset szempontjából irreleváns módon hangsúlyozta, hogy ő nyugállományú rendőr és utasította az intézkedőket, hogy milyen cselekményeket hajtsanak végre.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat,

miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület jelen kifogás kapcsán is olyan feloldhatatlan ellentmondásba ütközött a történeti tényállás kialakítása során, amely vonatkozásában ismételten csakis úgy határozhatott, hogy a panaszosok alapvető jogának sérelme – nevezetesen az emberi méltósághoz való alapvető joguk sérelme – nem megállapítható.

A panaszosok emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának a sérelme a tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondás kapcsán nem megállapítható.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy habár a rendőrség az intézkedési kötelezettségének eleget tett annyiban, hogy a helyszínen megjelent és az ott tartózkodó személyeket meghallgatta, azonban az objektív intézkedési kötelezettségének nem teljes körűen tett eleget akkor, amikor a helyszínen rendelkezésre álló lehetőségeket nem aknázza ki, így mulasztott bizonyos cselekmények végrehajtása kapcsán. Ezen körülményre tekintettel a Testület a panaszosok tisztességes eljárásához való alapvető jogának csekély fokú sérelmét állapította meg. A panaszosok kifogásolták, hogy a rendőrök az intézkedés során nem mutatkoztak be; ezen kifogás kapcsán a Testület a feloldhatatlan ellentmondás miatt úgy határozott, hogy a panaszosok tisztességes eljárásához való jogának a sérelme nem megállapítható. A rendőrség magatartására vonatkozó kifogás kapcsán a Testület szintén a feloldhatatlan ellentmondás miatt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszosok emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. november 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos

Dr. Cservák Csaba

előadó testületi tag

testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET